

**PLA DE MILLORA DE LA SALUT
MATERNO-INFANTIL I LA QUALITAT
DE VIDA DE DONES I FAMILIES EN
CONDICIONS SANITÀRIES I
PSICOSOCIALS VULNERABLES**

Memòria Anual 2025 Justificativa del Contracte subscrit,
número d'expedient 5100-2025-N1587, entre el

**Departament de Salut - Servei Català de la Salut i
l'Associació Salut i Família**

Associació Asociación
SALUT Y FAMILIA

ÍNDEX

1. Cartera de serveis i prestacions.
2. Detecció i Prevenció de la violència de parella.
3. Activitat desenvolupada.
4. Perfil de les dones ateses.
5. Mosaic de serveis complementaris.
6. Entitats col·laboradores.
7. Disseminació de la cartera de serveis i prestacions i activitats afins.
8. Millores posteriors a la pandèmia per la COVID-19.
9. Professionals que donen cobertura al Pla.

1. CARTERA DE SERVEIS I PRESTACIONS

La cartera de serveis del **Pla de Millora de la Salut Materno-Infantil i la Qualitat de Dones i Famílies en Condicions Sanitàries i Psicosocials Vulnerables** abasta cinc àmbits principals:

- Suport, orientació i acompanyament personalitzat durant la crisi que suposa un embaràs no desitjat o inesperat des d'una perspectiva pro-elecció.
- Canalització legal de la interrupció voluntària de l'embaràs gratuïta.
- Consell personalitzat en planificació familiar i prevenció de la repetició de l'avortament.
- Servei de contracepció immediata gratuïta de llarga durada i alt impacte.
- Tallers de formació pràctica en planificació familiar.
- Servei de Consell Familiar en col·laboració amb el Servei d'Atenció a la Dona de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

Les prestacions disponibles són:

- **Test d'embaràs** immediat, fiable i gratuït.
- **Orientació, suport i acompanyament individual** gratuït a les dones de tots els orígens que es troben en una situació d'embaràs no desitjat o inesperat. Aquesta prestació es basa en els principis pro-elecció i aplica les opcions previstes a la Ley de salud sexual y reproductiva y de la interrupción voluntaria del embarazo 1/2023 de 28 de Febrero i la ley 2/2010 de 3 de Marzo per a la interrupció voluntària de l'embaràs als serveis sanitaris acreditats.

- **Consell en planificació familiar** individual i gratuït adreçat a dones en situació de vulnerabilitat de tots els orígens.
- **Contracepció immediata** i gratuïta mitjançant un dels següents mètodes de llarga durada i al impacte:
 - Implantació d'un DISPOSITIU INTRAUTERI amb alta càrrega de coure de cinc anys de durada.
 - Col·locació de l'implant hormonal subdèrmic IMPLANON de tres anys de durada.

- Accés a Tallers gratuïts de formació pràctica en **planificació familiar.**

2. DETECCIÓ I PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE PARELLA

La violència contra les dones es manifesta a totes les classes socials, nivells econòmics i educatius i tant a l'àmbit urbà com rural. Tanmateix, les dones amb pocs recursos educatius i econòmics refereixen patir violència de parella més freqüentment que les dones pertanyents a sectors socials menys desfavorits.

L'Associació Salut i Família està fermament compromesa en la recerca operativa, la prevenció i la detecció precoç de la violència de parella contra les dones vulnerables i en l'atenció immediata a les víctimes. Per aquest motiu, qualsevol dona beneficiària de qualsevol programa o servei

de l'Associació Salut i Família és subjecte d'una **exploració activa** sobre la presència o no de violència de parella en la seva vida i en cas afirmatiu rep una **oferta d'atenció i orientació immediata** de tipus jurídic i psicològic.

Durant l'any 2025 s'ha explorat la violència de parella mitjançant un cribatge realitzat amb el test *Partner Violence Screen* (PVS) al 100% dels casos atesos i s'ha registrat una prevalença del **6,5%** que suposa una disminució de 1,3 punts respecte l'any 2024.

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA

- Suport, orientació i acompanyament durant la crisi d'un embaràs no desitjat: 400 casos
- Consell en planificació familiar i prevenció de la repetició de la interrupció de l'embaràs: 378 casos
- Implantació de contracepció immediata de llarga durada: 1.996 casos
- Tallers de planificació Familiar: 67 casos
- Servei de Consell Familiar: 411 casos
- Exploració de violència de parella en: 100% casos
- Prevalença de violència de parella a: 6,5% casos

ACTIVITAT TOTAL: 3.252 casos

El nombre de casos atesos per contracepció immediata de llarga durada suposa dues vegades i mitja els casos atesos per la crisi d'un embaràs no desitjat. Dels casos atesos per contracepció de llarga durada el 64,5% van ésser implantacions de DIU i el 35,5% col·locacions d'IMPLANON.

4. PERFIL DE LES DONES ATESES

L'anàlisi del perfil de dones ateses es fa per a les dones que consulten per una crisi d'embaràs no desitjat, consell en planificació familiar, contracepció immediata i/o sol·licitud d'accés al sistema sanitari i de forma singularitzada per a les dones ateses al Servei de Consell Familiar.

Pel que fa a les dones ateses als **àmbits de crisi d'un embaràs no desitjat, interrupció voluntària de l'embaràs, consell en planificació familiar i contracepció immediata** el 65,6% eren de procedència estrangera i el 34,4% espanyoles, residint a la demarcació de Barcelona el 86,4%, el 12,3% a la demarcació de Girona, el 1% a la demarcació de Tarragona i per últim el 0,3% a la demarcació de Lleida. Les vies d'arribada al Programa van ésser en primer lloc els centres sanitaris (95,3%), en segon lloc l'Associació Salut i Família (4,7%).

La franja d'edat de menys de 25 anys va aplegar el 25,7% i les de 25 a 40 anys van suposar el 67%. L'estat civil fou soltera el 64,7%, tot i que amb independència d'aquest estat civil el 19,3% de les dones ateses van manifestar tenir una parella de fet.

Les dones tenien un treball assalariat o autònom en un 51,7% mentre que el 15,6% estaven a l'atur, l' 11,1% eren mestresses de casa i el 21,6% es trobaven en situacions de precarietat que anaven des de l'economia submergida fins a la prostitució. A banda, el 6,8% de les dones no en tenien cap ingrés propi. L'analfabetisme funcional va estar present en el 0,4% de les dones, el 13,4% declaraven tenir estudis primaris, el 73,2% estudis secundaris i el 13% estudis superiors.

Cal destacar que el 26,3% de les dones no havien consultat cap servei sanitari per motius de planificació familiar en els darrers dos anys i el 39,5% declaraven no utilitzar cap tipus de contracepció mentre que el 23,7% usaven el preservatiu, el 20,2% l'anticoncepció hormonal, el 4% DIU i el 12% altres combinacions.

Entre les dones ateses va predominar la baixa fecunditat de tal manera que el 44,4% no en tenia cap fill, el 51,9% en tenia un, dos o tres fills i un 3,7% més de tres fills.

La utilització de la interrupció voluntària de l'embaràs com a estratègia de regulació de la fecunditat va estar present en el 55,2% de les dones ateses que van referir la pràctica d'interrupcions anteriors de l'embaràs i pel que fa a la decisió actual d'interrompre l'embaràs va ésser unilateral per part de la dona en un 25,1% dels casos. Entre les dones que van sol·licitar una interrupció voluntària de l'embaràs, el 97,6% presentaven una edat gestacional inferior a dotze setmanes i un 99,5% van acceptar utilitzar un mètode contraceptiu de llarga durada el que suposa un impacte positiu en la prevenció de l'avortament de repetició.

Pel que fa a les dones ateses al **Servei de Consell Familiar** el seu perfil està molt condicionat pel tipus de població femenina que atén la Unitat d'Embaràs a Risc de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. Així el 74,1% tenien la nacionalitat espanyola i el 95,4% residien a la comarca del Barcelonès.

La franja d'edat de menys de 25 va aplegar el 1,5%, de 25 a 40 anys el 81,7% i les majors de 40 anys van suposar el 16,8%. L'estat civil fou casada o parella de fet en el 74,6% dels casos.

El 87,3% de les dones tenien un treball assalariat o autònom i el 50,2% declaraven tenir estudis universitaris, perfils que també es diferencien significativament de les usuàries ateses a la resta del Programa.

La baixa fecunditat era majoritària de tal manera que el 55,3% de les dones no en tenia cap fill i el 33,5% en tenia un.

El motiu de consulta va ésser en primer lloc la interrupció voluntària de l'embaràs (70%), en segon, l'atenció a un òbit fetal (16,7%), en tercer, l'existència d'un embaràs a risc (6,1%), en quart, l'atenció a nounats de risc i nascuts morts (5,2%) i per últim l'existència d'una malformació fetal (2%).

5. MOSAIC DE SERVEIS COMPLEMENTARIS

Totes les dones ateses al Programa **Atenció a la Maternitat a Risc** disposen d'accés immediat i preferent als següents serveis complementaris:

- Atenció jurídica i psicològica immediata en situacions de **violència de parella** que en una bona part s'identifiquen mitjançant la detecció precoç realitzada sistemàticament.
- Participació en els grups de suport i orientació per a **mares immigrants** que inclouen **mares adultes, joves i adolescents** de tots els orígens.
- Orientació i suport psicològic en situacions de conflicte i de canvi familiar a càrrec del Programa **Brúixola/Espai Escolta**.
- Orientació i suport jurídic per a la vida personal, familiar i laboral en situacions de conflicte, de canvi i de mobilitat geogràfica a càrrec del Programa **Brúixola/Espai Jurídic**.
- Orientació i derivació per a necessitats formatives i laborals a dones de tots els orígens a càrrec del Programa **Impuls**.
- Orientació sobre ajuts públics a famílies, consum familiar sostenible, prevenció de la pobresa energètica i accions d'apropament als serveis socials a càrrec del Programa **De Bon Principi**.
- Accés a la línia de prestacions **La infància és essencial** a totes les mares que hi participen als grups de suport i orientació a la maternitat.

- Accés als Tallers **Criança positiva i Alimentació Infantil saludable** del Programa **Salut: 1.000 primers dies de vida**

6. ENTITATS COL.LABORADORES

Les organitzacions finançadores del Programa **Atenció a la Maternitat a Risc** han estat:

- Servei Català de la Salut.

L'organització finançadora del Programa **Grups de Suport i Orientació a Mares Immigrants** ha estat:

- Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

Les organitzacions finançadores del Programa **Brúixola** han estat:

- Departament de Drets Socials. Generalitat de Catalunya.
- Ajuntament de Barcelona.

L'organització finançadora del Programa **La Infància és essencial** ha estat:

- Departament de Drets Socials. Generalitat de Catalunya.

Les organitzacions finançadores del Programa **Salut: 1.000 primers dies de vida** ha estat:

- Ajuntament de Barcelona
- Departament de Salut. Generalitat de Catalunya

S'ha comptat amb la col·laboració activa dels **proveïdors sanitaris públics** següents:

- Programes d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIRs) de Catalunya.
- Hospital Clínic de Barcelona.
- Hospital del Mar de Barcelona.
- Centres d'Atenció Primària de Catalunya.
- Fundació Salut Empordà.
- Hospital de Figueres.
- Centre Jove Municipal de Girona ciutat.

S'ha comptat amb la col·laboració activa dels **proveïdors sanitaris privats** següents:

- Centre Mèdic Aragó.
- Clínica Mèdica Sants.
- Clínica Ginégir (Aragón Girona)
- Centre Mèdic Eira de Tarragona.
- Clínica EMECE.
- Clínica Dalmases.

- Instituto Ginetec.
- Centre Mèdic Adalia

S'ha comptat amb la col·laboració activa dels **centres socials i organitzacions del tercer sector social** següents:

- Creu Roja de Catalunya.
- Servei d'Atenció a l'Immigrant Estranger i Refugiat, SAIER.
- Federación de Entidades Latinoamericanas de Cataluña, FEDELATINA.
- SOS Racisme.
- Red para el Desarrollo e Integración de Naciones, RUMBOS.
- Federación de Entidades Bolivianas en Cataluña, FEDEBOL.
- Asociación de Mujeres Bolivianas en Cataluña.
- Asociación Salvadoreña en Cataluña.
- Associació Cultural Educativa i Social Operativa de Dones Pakistaneses, ACESOP.
- Punts d'Informació Juvenil (PIJ's) de diversos municipis.
- Serveis Socials Municipals.
- Programes d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD's) de Catalunya.
- Asociaciones de Mujeres Bolivianas Libélulas.
- Asociación Asapecha.
- Asociación AHCAMA- Asociación Humanitaria Contra la Ablación de la Mujer Africana.
- Tamettut, Associació de dones amazigues per la cultura i el desenvolupament

7. DISSEMINACIÓ DE LA CARTERA DE SERVEIS I PRESTACIONS I ACTIVITATS AFINS

7.1 DISSEMINACIÓ DE LA CARTERA DE SERVEIS I PRESTACIONS

La difusió realitzada sobre el **Pla de Millora de la Salut Materno-Infantil i la Qualitat de Vida de Dones i Famílies en Condicions Sanitàries i Psicosocials Vulnerables** ha consistit en:

- S'han rebut **137.358** visites al servidor de la pàgina Web de l'Associació Salut i Família.
- S'ha difós la cartera de serveis i prestacions del Programa **Atenció a la Maternitat a Risc** entre **8.044** beneficiaris/es institucionals i professionals.
- S'han difós les prestacions del Programa **Atenció a la Maternitat a Risc** al Google Business/Maps de l'Associació Salut i Família que han estat visualitzades per **11.223** persones.
- S'han difós les prestacions del Programa **Atenció a la Maternitat a Risc** a **21.891** persones i institucions.

7.2 ACTIVITATS AFINS

- Realització de **Tallers sobre Planificació Familiar** celebrats a Barcelona de setembre a desembre 2025 que es van difondre a **2.524** beneficiaris/es institucionals i professionals.
- Participació en la **Conferència Mundial contra totes les formes de discriminació contra les dones;** celebrada a la seu de Nacions Unides a Nova York.
- S'ha difós l'Informe **Maternidad en la Adolescencia y su Impacto Intergeneracional** entre **10.252** beneficiaris/es (institucions i professionals). En 2025 eren **1.491** descàrregues.
- S'ha difós l'Informe **Impacto de una reforma legal restrictiva del aborto en España sobre la salud pública y los derechos básicos** entre **7.910** beneficiaris/es (institucions i professionals) durant 2015-2025 i ha tingut **1.134** descàrregues.
- **Jornada Democràtica Multicultural** celebrada el Palau Macaya de Barcelona al desembre 2025 que s'ha difós a **2.679** beneficiaris/es.
- L'Associació Salut i Família representada per la seva directora forma part del Consell Assessor Tècnic del **Programa CON-TACTO** que a nivell de l'Estat es desenvolupa a càrrec de l'Associació de Pares i Mares de Nens/es Prematurs/res i l'empresa Nivea.

- Celebració de la trobada **Les joves som promotores de Drets Humans** el 7 de novembre de 2025.
- L'Associació Salut i Família representada per la seva directora és membre de **l'Observatori Català de les Famílies**.

S'han promogut **set campanyes digitals** coincidint amb Dies Internacionals relacionats amb activitats del Programa com ara:

DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

Associació Asociación
SALUD Y FAMILIA

Número de receptors/es: 5.523

DIA INTERNACIONAL DE LES FAMÍLIES

Associació Asociación
SALUD Y FAMILIA

Número de receptors/es: 2.239

DIA INTERNACIONAL D'ACCIÓ PER LA SALUT DE LES DONES

**DIA INTERNACIONAL D'ACCIÓ PER
A LA SALUT DE LES DONES 2025**

Número de receptors/es: 3.986

DIA INTERNACIONAL DE LA SALUT SEXUAL

DIA MUNDIAL DE LA SALUT SEXUAL 2025

Número de receptors/es: 2.167

DIA INTERNACIONAL DE LA CONTRACEPCIÓ

Associació Asociación
SALUD Y FAMILIA

Número de receptors/es: 4.562

DIA D'ACCIÓ GLOBAL PER L'AVORTAMENT LEGAL I SEGUR

Associació Asociación
SALUD Y FAMILIA

Número de receptors/es: 4.519

DIA INTERNACIONAL DE L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA
CONTRA LES DONES

Nombre de receptors/es: 3.926

Totes les activitats afins desenvolupades no hi van a càrrec del contracte amb el CatSalut

7.3. RELACIONS INSTITUCIONALS

- L'Associació Salut i Família és membre actiu de la **Confederation of Family Organisations in the European Union (COFACE)**, organització europea amb seu a Brussel·les que advoca i promou una agenda política europea més centrada a l'evolució, les aportacions i les necessitats de les famílies.
- L'Associació Salut i Família ha mantingut la línia de cooperació tècnica i humanitària sostinguda amb **l'Agrupació por la Despenalización del Aborto en El Salvador** i **Center for Reproductive Rights** a fi de donar suport a la tasca de defensa de les joves i les dones mortes i/o en presó en El Salvador a causa d'una atenció sanitària deficient de les emergències obstètriques que són considerades homicidis perpetrats per les pròpies dones embarassades. Es va presentar un Amicus Curiae a la Corte Latinoamericana de Derechos Humanos en defensa del cas "Beatriz Vs El Salvador".
- L'Associació Salut i Família en relació amb la **Prevenió de la Mutilació Genital Femenina** va presentar una ponència al **Fòrum de les Dones Africanes contra la Mutilació Genital Femenina** celebrada a Barcelona el 6 de febrer de 2025.
- L'Associació Salut i Família representada per la seva presidenta i la seva directora és membre del **Consell Nacional de Dones de Catalunya** i participa activament als grups de treball sobre Salut Sexual i

Reproductiva, Violències masclistes i Relacions Internacionals.

- L'Associació Salut i Família, representada per la Dra. Cristina Iniesta, Vocal de la Junta Directiva, és membre actiu del **Consell de Pacients del Departament de Salut de Catalunya**
- L'Associació Salut i Família, representada pel Dr. Joan Lluís Piqué, Secretari General de la Junta Directiva, és membre actiu de **l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva**.

8. MILLORES POSTERIORIS A LA PANDÈMIA PER LA COVID-19

La post-pandèmia per la COVID-19 va accelerar la digitalització de l'Associació Salut i Família i el reforç de l'atenció telefònica. Des del punt de vista de l'accessibilitat de les dones al Pla, s'ha instaurat un sistema d'atenció híbrida de tal manera que les dones en situació de vulnerabilitat poden triar el canal d'atenció telefònic o presencial d'acord amb les seves condicions de vida excepte per aquelles prestacions que inevitablement requereixen una atenció presencial.

La combinació de tecnologia avançada i tracte personalitzat per part de l'Associació Salut i Família, la intensificació de la col·laboració dels serveis sanitaris, i la demanda sostinguda de les dones vulnerables per a protegir i millorar la seva salut reproductiva han permès garantir l'atenció immediata i assolir uns bons resultats malgrat les circumstàncies adverses derivades de conflictes familiars,

socials i econòmics en que es troben immerses les famílies vulnerables.

El Servei de Consell Familiar, ubicat a la unitat d'embaràs a risc del Servei d'Atenció a la Dona de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha seguit oferint un sistema d'atenció presencial durant l'any 2025.

9. PROFESSIONALS QUE DONEN COBERTURA AL PLA

Treballadors/es contractats/des

- 1 Direcció Mèdica del Pla: 20h/setmana.
- 2 Treballadores Socials a Barcelona: 24h/setmana.
- 1 Psicòloga a Barcelona: 10h/setmana.
- 1 Coordinadora de processos assistencials del Pla: 10h/setmana.
- 1 Coordinadora de recursos humans i materials del Pla: 10h/setmana.
- 1 Administrativa de programació de primera línia del Pla: 40h/setmana.

Personal voluntari

- 1 Metgessa especialista en salut sexual i reproductiva.
- 1 Advocat especialista en drets humans i estrangeria.
- 1 Economista especialista en gestió pública.

Tots/es els/les treballadors/es contractats/des, així como el personal voluntari són bilingües (català/castellà) i en alguns casos multilingües.

Associació Asociación
SALUD y FAMILIA

Barcelona

Via Laietana, 40, 3è 2a B
08003 Barcelona
Tel. 93 268 24 53 – Fax 93 319 85 66
saludyfamilia@saludyfamilia.es
www.saludyfamilia.es